

Številka: 35107-0376/2022/2-AM
Datum: 21.07.2022

Javni zavod Republike Slovenije za varstvo kulturne dediščine (v nadaljevanju: ZVKDS), Območna enota Maribor, Slomškov trg 6, 2000 Maribor, izdaja na podlagi 1. točke drugega odstavka 84. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11, 30/11-Odl.US, 90/12, 111/13 in 32/16; v nadaljevanju: ZVKD-1), na zahtevo stranke SONČNA ELEKTRARNA BRSTJE d.o.o., Tržaška cesta 39, 2000 Maribor (v nadaljevanju: investitor), ki ga zastopa PROJEKTIVNI BIRO VELENJE d.d., Prešernova cesta 8, 3320 Velenje, v zadevi izdaje kulturnovarstvenih pogojev naslednje

KULTURNOVARSTVENE POGOJE

I. Investitor mora v zadevi projekta »Sončna elektrarna Brstje«, po projektu IZP, št. 6706, z datumom junij 2022, projektanta PROJEKTIVNI BIRO VELENJE d.d., Prešernova cesta 8, 3320 Velenje (vodja projekta Aleksander Kogal, univ. dipl. inž. el., IZS E-1409), ki predstavlja poseg v spomenik Brstje – Prazgodovinsko in rimsko grobišče (EŠD 6462), izpolniti naslednje kulturnovarstvene pogoje:

- 1.) Na območju opuščene gramoznice (parc. št. 115/2 k.o. Brstje) in na njivah ob njej so bili v preteklosti odkriti plani grobovi iz prazgodovinskega in rimskega obdobja. Zunanja meja grobišča pri tem ni bila ugotovljena. Te najdbe so izrednega pomena za razumevanje človekovega življenja in delovanja na tem območju v preteklosti ter imajo za lokalno skupnost veliko kulturno vrednost. Glede na bližino rimske ceste, kjer so v preteklosti pokopavali, obstaja utemeljen sum, da se arheološke ostaline nahajajo tudi na zemljišču s parc. št. 115/1, in 122/2 k.o. Brstje. Za potrebe varovanja kulturne dediščine in preprečevanje nenadzorovanega posega v arheološke ostaline mora investitor v času zemeljskih posegov za potrebe urejanja sončne elektrarne na zemljiščih s parc. št. 115/1 in 122/2 k.o. Brstje zagotoviti prisotnost izvajalca arheoloških raziskav, ki bo izkop nadziral ter raziskal pri tem odkrite arheološke ostaline (**arheološke raziskave ob gradnji / arheološko izkopavanje**).
- 2.) Vodja arheološke raziskave oz. njegov namestnik mora biti prisoten vse čas trajanja zemeljskih posegov.
- 3.) Izkop je mogoče opraviti ročno ali strojno, z nenazobčano škarpirno žlico, ob stalni prisotnosti in v skladu z navodili vodje arheološke raziskave oz. njegovega namestnika.
- 4.) Ob odkritju arheoloških ostalin je potrebno le-te raziskati in odstraniti z arheološko metodo. V primeru odkritja grobov ali kako drugače zaključenih arheoloških ostalin, ki segajo tudi izven okvira posamezne gradbene jame, je potrebno le-to razširiti do te mere (v globino in širino), da se razišče in odstrani posamezen arheološki sklop v celoti.
- 5.) V primeru odkritja arheoloških ostalin, katerih raziskava in odstranitev presega predpisane arheološke raziskave ter zmožnosti strokovne ekipe na terenu, bo ZVKDS odredil začasno prekinitev gradbenih del in znotraj gradbenega okvira opredelil ustrezne nadaljnje arheološke raziskave, ki jih je dolžan zagotoviti investitor posega.

- II. Stroške arheološke raziskave je v skladu z določili (1). točke 34. člena ZVKD-1 dolžan kriti investitor posega v območje kulturnega spomenika.
- III. Arheološke raziskave morajo potekati v smislu 28. alineje 3. člena ZVKD-1 ter na osnovi 31. in 34. člena ZVKD-1, ki jih opravi ustrezno usposobljen izvajalec v skladu s Pravilnikom o arheoloških raziskavah (Uradni list RS, št. 3/13).
- IV. Na podlagi sklenjene pogodbe z izvajalcem arheološke raziskave investitor v skladu z 31. členom ZVKD-1 pridobi kulturnovarstveno soglasje za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline, ki ga izda Ministerstvo RS za kulturo. **Pridobljeno soglasje ministrstva je pogoj za pridobitev kulturnovarstvenega soglasja/mnenja na projektno dokumentacijo in pogoj za pričetek arheoloških raziskav.**
- V. Kulturnovarstveni pogoji prenehajo veljati po poteku dveh let od njihove izdaje.
- VI. Stroški organu v tem postopku niso nastali; investitor sam krije svoje stroške postopka.

Obrazložitev:

ZVKDS, Območna enota Maribor, je dne 22.06.2022 prejel zahtevo investitorja za pridobitev kulturnovarstvenih pogojev v zadevi projekta »Sončna elektrarna Brstje«. Investitor je zahtevi priložil projekt, naveden v I. točki izreka teh kulturnovarstvenih pogojev.

Obravnavana zadeva predstavlja poseg v spomenik Brstje – Prazgodovinsko in rimsko grobišče (EŠD 6462). Kulturnovarstveni pogoji za poseg v spomenik ali vplivno območje spomenika se določijo v skladu z aktom o razglasitvi spomenika ali z določbami prostorskega akta. V skladu s to določbo velja obravnavani spomenik varstveni režim, določen v Odloku o razglasitvi nepremičnih kulturnih in zgodovinskih spomenikov na območju občine Ptuj (Uradni vestnik občin Ormož in Ptuj, št. 35/89-181, Uradni vestnik Mestne občine Ptuj, št. 1/2008-2, 7/2009-61, 9/2010-51, 12/2010-86). Navedeni akt določa naslednji varstveni režim: »[...] *Pred vsakim nadaljnjim širjenjem gramoznice ali drugimi posegi v zemeljske plasti (gradnja, komunalna ureditev,...) je potrebno predhodno teren arheološko raziskati in repiti grobni inventar z arheološkimi izkopavanji.*«

Na območju opuščene gramoznice (parc. št. 115/2 k.o. Brstje) in na njivah ob njej so bili v preteklosti odkriti plani grobovi iz prazgodovinskega in rimskega obdobja. Zunanja meja grobišča pri tem ni bila ugotovljena. Te najdbe so izrednega pomena za razumevanje človekovega življenja in delovanja na tem območju v preteklosti ter imajo za lokalno skupnost veliko kulturno vrednost. Glede na bližino rimske ceste, kjer so v preteklosti pokopavali, obstaja utemeljen sum, da se arheološke ostaline nahajajo tudi na zemljišču s parc. št. 115/1, in 122/2 k.o. Brstje. Na podlagi navedenega varstvenega režima je za potrebe varovanja kulturne dediščine in preprečevanje nenadzorovanega posega v arheološke ostaline investitor dolžan v času zemeljskih posegov za potrebe urejanja sončne elektrarne na zemljiščih s parc. št. 115/1 in 122/2 k.o. Brstje zagotoviti prisotnost izvajalca arheoloških raziskav, ki bo izkop nadziral ter raziskal pri tem odkrite arheološke ostaline (arheološke raziskave ob gradnji / arheološko izkopavanje).

ZVKDS je na podlagi vsega navedenega odločil, da je predlagani poseg investitorja mogoč v obsegu in na način, kot je določen v izreku teh kulturnovarstvenih pogojev.

Stroške arheološke raziskave je v skladu z določili (1). točke 34. člena ZVKD-1 dolžan kriti investitor posega v območje kulturnega spomenika.

Arheološke raziskave morajo potekati v smislu 28. alineje 3. člena ZVKD-1 ter na osnovi 31. in 34. člena ZVKD-1, ki jih opravi ustrezno usposobljen izvajalec v skladu s Pravilnikom o arheoloških raziskavah (Uradni list RS, št. 3/13).

Na podlagi sklenjene pogodbe z izvajalcem arheološke raziskave investitor v skladu z 31. členom ZVKD-1 pridobi kulturnovarstveno soglasje za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline, ki ga izda Ministerstvo RS za kulturo. Pridobljeno soglasje ministrstva je pogoj za pridobitev kulturnovarstvenega soglasja/mnenja na projektno dokumentacijo in pogoj za pričetek arheoloških raziskav.

ZVKDS je na podlagi vsega navedenega presodil, da je predlagani poseg investitorja mogoč v obsegu in na način, kot je določen v izreku teh kulturnovarstvenih pogojev.

Investitor mora k projektni dokumentaciji za pridobitev mnenj in gradbenega dovoljenja, ki upošteva te kulturnovarstvene pogoje, v skladu z 28. členom ZVKD-1 pridobiti kulturnovarstveno soglasje. Kulturnovarstveno soglasje za posege, za katere je predpisano gradbeno dovoljenje, se izda v skladu s predpisi, ki urejajo graditev. Ker je za predlagani poseg investitorja predpisano gradbeno dovoljenje, bo ZVKDS v skladu z 31. členom Gradbenega zakona (Uradni list RS, št. 61/17 in 72/17) kulturnovarstveno soglasje zanj izdal v obliki mnenja (v nadaljevanju: kulturnovarstveno mnenje).

Zahtevi za izdajo kulturnovarstvenega mnenja mora investitor priložiti projektno dokumentacijo za pridobitev mnenj in gradbenega dovoljenja ter kulturnovarstveno soglasje za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline.

V skladu s prvim odstavkom 30.a člena ZVKD-1 kulturnovarstveni pogoji prenehajo veljati po poteku dveh let od njihove izdaje. Če se ta rok izteče v času postopka izdaje kulturnovarstvenega mnenja, se čas veljavnosti kulturnovarstvenih pogojev podaljša do izdaje kulturnovarstvenega mnenja.

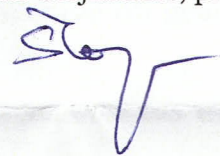
Za te kulturnovarstvene pogoje se ne plača upravna taksa (22. točka 28. člena Zakona o upravnih taksah, Uradni list RS, št. 106/10 – UPB4 in 32/16; v nadaljevanju: ZUT). Investitor sam krije svoje stroške postopka.

Postopek vodil:

Dr. Andrej Magdič, univ. dipl. arheol., konservatorski svetovalec

Odločil vodja OE:
Srečko Štajnbaher, prof.

Vročiti:

- Investitorju – po pooblaščenju: PROJEKTIVNI BIRO VELENJE d.d., Prešernova cesta 8, 3320 Velenje.